

Вашингтон. — У телевізійно-радіовому виступі, що був передаваний по усій країні, державний секретар Дж. Фостер Доллес говорив про вярження їз своїм подорожжю по країнах близького та середнього сходу і південної Азії. Загальні висновки Доллеса зводились до утвердження важливості обштуру, в якому він побував і необхідності об'єднання країн цього обштуру, поскільки непорозуміння в тій частині світу можуть викликати небезпечні наслідки. Промовець ствердив, що уряд президента Айзенгавера саме і діє для запрянянення народів того обштуру, для ударемнення плявів Кремлю викликати неспокої в тій частині світу. Отож повинна припинитись непрянизи між Ізраїлем і арабськими країнами з огляду на спільну для них небезпечу з боку комунізму. Доллес висловився за признаання про народи, серед яких він побував, запевнивши, що „народи, які ми відвідали, це горді народи, що мають велику традицію і, як я переконаний, велике майбуттє“. Тому особливо важливо запевнити ці народи про те, що країна, які об'єдналися в північно-атлантичський спільноту ніяких захватницьких задумів не мають, та що вони не думають про відновлення свої колоніальної могутності або про відбірання своїх бувших колоній. Згадавши про болічу справу Палестини, Доллес підкреслив, що араби більше непокояться сіонізмом, ніж комунізмом. У цій проблемі політика США повинна бути безстороння, не прихильночність до однієї з суперницьких сторін.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:	SUBSCRIPTION RATES:
На рік — \$10.00	One year — \$10.00
На пів року — \$5.25	Six months — \$5.25
На три місяці — \$2.75	Three months — \$2.75
В Джерсі Сіті і закордоном: Foreign and Jersey City Rates:	
На рік — \$12.00	One year — \$12.00
На пів року — \$6.50	Six months — \$6.50
На три місяці — \$3.80	Three months — \$3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За зворотження редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

РОЗПОРОШЕНІСТЬ

Сили в нас є, але не аж такі великі, щоб могли дозволити собі на працю без якоїсь системи, без уваги на те, що найголовніше, а що менше важливе, чи навіть маловажне. До того навіть і те, що вважаємо найважливішим, неможливо виконати в один короткий час. Теж не забували, що вся наша політична, гуманітарна, чи культурна праця получена з коштів. Збирати одночасно на цілий ряд різних цілей, значить підірвати всі акції, або відсувати їх здійснення на неозначений час. А якраз таке в нас діється. Всюди бачимо людей з листами і блокнотами, що підходять, як самі знаємо, до одних і тих самих осіб з проханнями скласти пожертву. Наслідок такий, що жертвенність не поширюється на широкіший круг осіб, що повинні бути, а тільки зменшується як щодо осіб, так і висоти пожертв.

Як надійде осінь, ми попадаємо в смугу різного роду народних свят. До чого воно доводить, доводиться з статті на цю тему, що с на іншому місці. Додамо тут хіба те, що народні свята це не тільки спогади минулого. Куди важливіше в сьогоднішній час говорити про сучасне, про те, що годиться говорити, щоб мрії-спогади здійснювалися, щоб ми об'єдналися бодай на американсько-українському ґрунті для цієї праці, яку тут треба й можна виконати.

Берім, як приклад, американських поляків. Вони пробили Катинь великим муром. Були в нього послідовно й вперто та довго, навіть дуже довго, щоб вивести на денне світло совєтський злочин, захопаний, між іншим, також і в актах військового департаменту, чи навіть департаменту стейту. Якого ж то великого розголосу набували в Америці переслухання в справі кремлівської масакри польських полонених в Катинському лісі! Вкінці навіть сам департамент стейту звернувся до Конгресової комісії закордонних справ, щоб вона ухвалила резолюцію з проханням до президента Айзенгавера, щоб він передав цей совєтський злочин Об'єднаній Нації до дальшої акції. Правда, справа перемир'я в Корей, це зараз припинила. Катинь, як говорено в Конгресі, це "динаміт" і тому треба бути з ним обережними в часі, коли с наміри на замірення, хоч конгресмен Рей Мелден, демократ з Індіани, був іншої думки і твердив, що якраз така резолюція могла б стимулювати в Корей від знущань над американськими полоненими. Та ми хочемо звернути увагу, що в цій резолюції є точка, в якій згадується Асамблея Об'єднаних Націй створити Комісію для розслідування совєтських масових вбивств і злочинів проти людства. Тут виразно згадували про злочини над американськими воїнами в Корей та Вієтнамі. Але чи ми вже готові до таких переслухань в Конгресі чи в Об'єднаних Націях, як у справі Вієтнаму, так і голоду в Україні? Скільки місяців ми витратили на взаємну боротьбу з приводу Місії УККОМітету до Європи, замість звернути нашу енергію на що важливу справу, про яку говоримо.

Або справа "вільної польської армії", про яку прочитали ми щойно в ньюйоркських газетах. Конгресмен О'Конеллі вже заповів, що впровадить червня внесе в Палату Репрезентантів поправку до законопроекту в справі оборони, домагаючись приділення \$250,000,000 для творення "Польської Армії" з 200,000 воїнів під проводом ген. Андерса. На це, як заявив конгресмен, Пентагон уже дав свою згоду.

Як бачимо, американські поляки, включно з тими, що недавно до них прибули, ставлять перед собою великі цілі й звертають уся енергія американсько-польської спільноти на здійснення тих цілей. З Катинем була важка справа, але вона свого добила, переборивши усі перешкоди довгою й впертою працею. Не виключено, що й вдалось ще й з творенням польської армії на еміграції та що Америка дасть на це гроші й зброю.

Чи ж і ми не повинні займатися ось такими серйозними справами і про них писати та говорити на наших народних зборах і зібраннях? Хіба вже мало ми мали таких, щоб не знали історії життя та діяльності наших найвишніших постатей новітньої доби, чи історії та значення Першого Листопада і Свята Злуки. Тим більше, що тепер на таких святах молоді дуже мало, а с головню старше громадянство, яке добре про те не забуває. Тому теж згадувати минале, треба доки не забули його з тим, що нам тепер робити.

Післясталінська національна політика

В післясталінському Совєтському Союзі національне питання далі с найважливішою проблемою для кремлівських диктаторів, і смерть Сталіна в цьому питанні не принесла ніяких змін. Московська преса приносить щоденно безліч фактів дальшого наступу російського імперіалізму на нинішній повенелій національній. Суть так званої дружби народів заключається в такій схемі: всі російські історичні постаті проголошуються як передові люди, тоді як історичні постаті інших народів плямуються як зрадників своїх народів. Вся історія народів, що тепер входять до складу СССР, трактується як постійне стремління цих народів добровільно приславитися до російського народу.

27 квітня Правда надрукувала велику статтю Панкратової про дружбу народів, в якій давно відомими і фальшивими аргументами доказує, що в СССР всі нації рівні і можуть без жодного тиску розвивати власну культуру. Але тут же зазначає, що "російський народ з його ясним розумом, стійким характером і терпінням, з його революційним розмахом заслужив загальне признание як керівника Совецького Союзу". Життєві інтереси людей праці всіх народів Росії рішуче диктували їм необхідність об'єднання навколо російського пролетаріату".

В Києві готуються до друку збірник "Літопис великої дружби", присвячений "трохиєголітньому возз'єднанню України з Росією". Група письменників на українській і російській мові пише збірну поему "Звернення до великого російського народу".

Так Москва не пропускає жодної нагоди, щоб, фальшивою історією, виправдати свою загрозливу політику. Коли грузинський письменник Мрєшвілі написав п'єсу з грузинського життя про творця власної культури Бараташвілі, то йому радять зніжати показати, ідеї передових людей Росії". В найновішій історії таджикського народу Б. Гафуров "розкриває історичне коріння дружніх зв'язків середньоазійських народів з їхнім старшим братом — великим російським народом. Автор, звичайно з наказу Москви, твердить: "Середня Азія після приєднання до Росії (в кінці 19 століття) отримала можливість приєднатися до передової культури російського народу і його революційної боротьби".

Московська преса окремими статтями відзначає ювілей таджикського письменника Садридїна Айлі. Правда (27 квітня) писала, що письменник визволився "з в'язниці російської солідарності". Вперше відчув Айлі теплоту дружніх рук і братерської допомоги російського народу. І як Айлі отримав свободу з рук російського народу, то так весь таджикський народ звільнявся від рабського гніту совєтської Росії". В такому ж тоні 7 квітня писала Правда про азербайджанського письменника і мислителя Мірзу Фаталі Ахундова: "Вирішальне значення в розвитку погля-

дів Ахундова мало глибоке розуміння ним великої прогресивної ролі Росії в долі азербайджанського народу. Всю свою творчість Ахундов спрямував на російський народ, приєднання свого народу до передової культури Росії".

Так Москва за прикладом Гітлера систематично проводить політику вищости російського народу, який покликаний керувати іншими наро-

дами. Передсталінська і після сталінська національна політика в СССР дає незаперечний доказ того, що диктатура Сталіна не опиралася на комуністичну доктрину і не була його власною ініціативою. Свою силу Сталін черпав в імперіалістичній природі російського народу. Росія потребувала комунізму, а комунізм потребував Росії. І якщо коли судилося цій імперії розпастися і коли хто намагатиметься її побороти, то це не прийде через зміну режиму, а через перетворення силою створеної і силою вдержуваної імперії на окремі національні держави. (ЛІ)

Іван Кедрич

Забагато національних свят

В одному тижні в травні відбулися в місті Ньюарку (Нью Джерсі), дві Академії в честь С. Петлюри й Е. Коновальця, з тим, що одна з тих Академій додала до названих двох прізвищ ще й інші. Подібно в Нью Йорку: Окрема Академія в честь б. Головного Отамана й ще окрема в честь Героїв, включно з Головним Отаманом, плюс ще два доклади з нагоди цих роковин. Перегляньте, Ш. Читачі, хоч би тільки одну "Свободу" за останні кілька тижнів і порадуйте: Скільки закликів лунає під адресою всього українського громадянства в ЗДА, щоб воно масово й обов'язково брало участь в маніфестаційних влаштуваннях, що мають велике українське значення! По всіх більших зкупченнях української громади в З'єднаних Державах, в Нью Йорку, Філадельфії, Шیکاго, Дітройті, Клівленді, Ньюарку й навіть меншх містах, — тамосні українські громади потапають у хвиллях національних свят, академій, концертів, маніфестацій. І своєю скільки-то та навіть своїми здебільша трафаретними програмами популярних концертів дуже пересяють рівня починають викликати глибокі сумніви: Чи вони с доказом патріотизму й громадської активності, чи доказом примітивізму, що каже виживається в щораз нових публічних виступах, коби тільки показати себе, що ось така-то організація і такий-то гурт людей "щось робить"? Чи — в практиці — ці масові свята поглиблюють національну свідомість, чи баналізують дійсні національні святости, зводячи їх до формальностей, які надкокують людям, отже й відштовхують від громадських справ? Чи це дійсна потреба так часто публікувати свої теплі почування до різних роковин, осіб і символів, чи може просто наростає окрема верства "професіоналістів" у придумуванні й влаштуванні якнайбільшого числа "народних свят", що їх поручається громадянству у підготовчій рекламі (афіші, газетні оголошення, українські радіо-передачі, летючки під церквами тощо), як такі імпрези, що їх повинен кожен українець і кожна українка відвідати з святого національного обов'язку?!

Роковини проголошення державності окремо для різних частин України; роковин бою під Крутами, трагедія Базару, Зимовий Похід, роковини повстання різних частин українських збройних сил, різні актуальні політичні маніфестації і демонстрації, щорічні давні традиції і нові започатковані культурницькі імпрези загального національного характеру, як свята у честь Т. Шевченка, І. Франка, М. Лисенка, сезонів імпрези, як Свято Весни чи Свято української нощі, проголошувані під гаслом загального національного значення імпрези різних молодіжних організацій, віча, збори, походи, не рахуючи повені доклади різних наукових установ, політичних організацій, культурницьких клубів чи просто окремих осіб-докладчиків — все це ставить до українського громадянства вимоги вище сил та календарних спроможностей. Великі справи й цілі переплутуються з малими. Потреба відзначити якісь роковини назверхнім вилвом пошани переплутується з гуртковим суперництвом в імпрезовій активності. Виходять з цього аналітиці цілком гротескові конфлікти для організацій і осіб, які не хочуть "наразитися", будим то вони піддержують тільки ту чи тільки тамту групу, що улаштує таке саме свята, і в наслідку — треба бути на обох, або не бути ніде, при чому потреба серця сходять на задній план, бо на першому стоїть вже "тактика". Репрезентативний ж "Думка" в Нью Йорку, щоб не наразитися на такий закид, мусить, наприклад, виступати на обох Академіях — Героїв і С. Петлюри — бо не може дозволити собі на локсус закидів не-патріотизму, чи сторонничості. До того всі ці великі й малі свята йдуть тепер ще й під фірмою (протекторатом) або централі Українського Конгресового Комітету, або й його місцевих філій. Коли ж деякі філії загубили справжню ціль своєї громадської організації (чи це її не мали) та перетворилися виключно в імпрезові комітети, як ось напр. Комітет Об'єднаних Організацій м. Нью Йорку, то повстає такий образ, що люди сходяться, щоб тільки придумувати, яку нову імпрезу влаштувати. При підготовці програми не один член таких комітетів часто забуває за всеукраїнську, американсько-українську, чи культурницьку ціль імпрези, а дбає тільки про інтерес тої групи,

Д-р Юліан Пелеш

Чи набувати громадянство країни поселення?

На першій красній нараді української преси Канади 1-го і 2-го травня ч. р. стверджено між ін. в резолюції під VI. таке: "... поручається новоприбулим оформити себе правильно, набуваючи канадійське громадянство".

Рішення цієї наради порувало, на мою думку, дуже актуальне питання, яке мусить собі поставити кожний новоприбулий, але і давно не тільки ново, але і давно, який не с громадянином.

Здається, що справа ця с зовсім проста і не вимагає дискусії. Але так не с. Дехто глядить на цю справу, себто на набуття нового громадянства, як передчасне. Нещодавно навіть появилась була стаття в одній газеті, в якій доряджувало політичній еміграції оставити "бездержавною", щоб в той спосіб зберегти за собою "свободні руки" у політичній роботі і залишитися "авангардом" будучих громадян вільної України.

Тому, що справа набуття громадянства країни нового поселення мас загальний характер і дотичить великого числа населення, вона повинна бути основно обговорена й висвітлена.

Громадянство, це таке правне поселення, яке дає одиниці певні права (привілеї) і обов'язки супроти держави, якої вона с громадянином.

Як відомо, громадянство набувається природно через уродження на території даної держави, або через надання його (також заможжж, служба в армії і т. п.).

Як і коли набувається громадянство рішають постанови даної держави. Вони с різні у різних державах. Коли однаке якась особа видально стверджує, що громадянство с не тільки постановою нової держави, але також пристосуванням до неї постанов минулої держави, то це постанови міжнародного права в цього праву, депозитного частинно різними міжнародними конвенціями.

Згідно з тими останніми с така засада, що як довго особа не набуде громадянства в країні поселення, — вона остається громадянином своєї — попередньої держави. Це проявляється в цілому ком-

лосу таких фанатиків, що не можна відбутися одного вечора для українців всіх віровизнань і партій, то в таких випадках порядок обов'язані роботи і УКК і вся прилюдна опінія.

Покійно українська прилюдна опінія в ЗДА починає вже хвилюватися й обурюватися масовістю національних свят і імпрез без кінечної потреби та відповідної підготовки. У вільному світі вільно влаштувати кожному, що йому подобається. Тільки хай не буде ані закликів до всеукраїнського патріотизму перед даною імпрезою, ані нарікань на патріотизм після імпрези, коли вона світла пуста.

Так отже всі громадяни б. Польщі, українські народності, які не опинилися в границях СССР позбавлені остаточно польського громадянства. Тим самим належить уважати тих людей, які ще не набули іншого громадянства — як бездержавних.

Так на мою думку, як бездержавні (stateless) повинні себе окреслювати всі бодай польські громадяни українського походження.

Частинно це дотичить і правного статусу тих українців з б. Чехословаччини чи Румунії, яких, території включено до СССР.

Натомість, громадяни СССР, які внаслідок воєнних подій опинилися поза межами своєї території, на мою думку, задержали своє громадянство (хвіба, що проголошено законом, (Закінчення на стор. 3)

справжній літературний талант (*****)

Що дійсно "душею" всього був Франко і що він одухотворявав невеличку громаду, то доказом того його вірш "Наймиліший", що його помістив "Друг" в тому самому числі, у якому починалася повість "Петрі і Добушук". "Наймиліший" — не лише підтвердження Франком громадянства і віри в його майбутність.

В. Лукич, "Мі спомини про Франка" — "Новий час", Львів, 1926 р.

В. Г. Верган
ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДУ
ІВАНА ФРАНКА

(В 97 річницю його народин)

Це був час, як про це каже сам Франко, коли "і українство народівців і москвітство москвофілів було чисто теоретичне: була навіть якась тиха згода в обох партіях не говорити про ті партійні різниці простому народові нічого, держати його навіть у цьому питанні в повній незнанні. Коли трапилося комусь з русинів виступити перед народом... то дві кардинальні точки були: ми всі русини і повинні держатися купи — і ми (поперед усього ми) повинні диктувати цісарю за його безмірні добродійства і просити у нього ще того й того..."

Хоч ніби то панувала тиха згода, то серед москвофілів створювався поділ на твердих русинів і на тихих, що хотять піти на угоду з народодавцями. Групу, що перла до угоди, очолював Антін Дольницький, а до нього долучилися були Михайло Павлич, Володимир Левицький (Лукич), Михайло Балея та Іван Франко. Коли справа послання двох студентських кружків затягалася, тоді група "угодовців" на чолі з Дольницьким почала готувати при виборах в "Академію" повинні диктувати цісарю за його безмірні добродійства і просити у нього ще того й того..."

*) Іван Франко. "Молода Україна". Львів, 1910 р. сторінка 4-5.

російської мови і літератури, ретроградством та бездієльністю. Наслідком ідейного ферменту внесенного писанням Драгоманова, був зворот усього загалу москвофілів до молоді до народної мови, була спроба злуки обох студентських товариств "Академічного Кружка" і "Дружнього Лихваря", був нарешті зворот одної частини молоді до новітніх ідей соціалізму та радикалізму" (****).

"Листи Драгоманова до ред. "Друга", видруковані протягом 1875 і 1876 рр., підійшли до запаланих злизових і національних питань з невідлупи в Галичині ерудицією і сміливістю. Драгоманів з'ясував своїм кореспондентам усю незугарність їх літературної мови, відсталість їх мистецьких смаків, усю безпринциповість галицьких народних вождів і їх політичні, їх провінціально обмеженість у ставленні української справи" (****).

*) Іван Франко. "Ширість гонуну і ширість переконань". ЛНВ 1905, кн. V. стор. 105.

*) М. Зеров. "Франко — поет". "До Джерел", 1943, стор. 127.

Весною 1876 р. на загальних зборах "Академічного Кружка" зроблено переворот. Головою обрано Дольницького і нове правління перевело об'єднання з народодавцями "Лихварем". Такий сам переворот прийшов і в ред. "Друга". В склад нові редакції увійшли: Франко, Павлич, Лукич і Дольницький. Зі змінами персональними прийшла в редакції "Друга" і зміна ідеологічного напрямку та мови. Ця зміна мала чималий вплив на творчість Франка, що і видно в кінцевих розділах повісті "Петрі і Добушук".

Порівняв зовсім з москвофілством, Франко кидас йому в кінцевій частині повісті визов: "Боюсь того льва і тої скали, що там стоїть на тім "Народнім Домі", бо вона нагадує мені темноту народу, з якої користали його князі, вона нагадує мені упір і безсердечність теперішніх провідників, що її там виставили, на знак своєї влади. Ні, панове, не лев і скала — наша хоругва; наша хоругва — плуг і книга. Плуг, то наша сила; книга, просвіта —

то наша будучність" (****). Про відносини, які панували на Західних Землях України, Франко вкладає в уста Олексі Добушука, героя повісті, такі слова: "Неволя, страшна неволя, сгніпється робота гнєте наш нарід. Неволя і його закон, що його зложуши люди вживають проти нього. Неволя і його нужда і недостаток. Немиля його жид, коршма й темнота. Все стас проти нього, що мало би йому помагати. Все погорджує ним, що мало би перед ним користі. Нещасний край, нещасний народ! І плакали ми нераз, дивлячись на нього та слухаючи його. І оглядалися ми за поміччю для нього. Та до речі. Його поводири — це та скала, що тягнеть над "Народнім Домом". І немає Мойсея, який добув би з цієї скали живу, цілющу воду".

Радісно б'ється серце юнака-героя повісті, коли він знаходить правильний шлях, якого він бачить, що він не сам, коли він відчуває, що

****) І. Франко. "Петрі і Добушук". - Львів 1876, стор. 311.

праця для свого народу не пропаде. Цю радість напевно відчував і Франко. Це Франко говорить устами Олексі Добушука:

"Панове, мос серце горить, що нас нині тут зібрала Господня ласка, щоби ми поклялися під новий "Народний дім", не будували на скалі й камені, але в ферцях тисяч! Мало нас, це правда, але чи для того нам пропадати, як пропадуть інші? Ні, панове! Під нами розвалили сумної мови, обирали Над нами аще небу, а навколо нас пречудний, нещасний край — поле нашої праці! На цьому місці, панове, присягніть мені, що не сплятьте всі свої сили, щоб не лише самі працювати, скільки можна для піднесення цього народу, але щоб збирати ще для праці над ним щораз більше нових діячів. А ми присягаємо Вам, що не спочинемо ні хвилини, та підемо на села, щоб новим словом кріпiti бідних братів у злиднях і ширити між ними науку й світло. Не сплячемо, як Бог життя дасть, поки не буде закладених тисяч чита-

лень, тисячі товариств твердості, не буде збудованих тисячі шкіл і громадських шкільців".

По такій заяві, всі кинулися обіймати один одного. Всі присягли як один. Тут, каже Франко, уривається моя повість. Проте вона не кінчиться. Що досі, це лише пролог до властивої повісті, казка перед історією, пригравка до пісні. Історія чину й жертвувань починається" (****).

Слова героя повісті Олексі Добушука, як вже кілька разів згадувалося, це слова Івана Франка. Це він у своїй душі записав, що всі свої сили віддасть своєму народові і не сплячемо, як Бог життя дасть". Це Франко, ніхто інший, стас до великого бою за справжнє обличчя і душу народу. Володимир Левицький (Лукич) у своїх споминах про Івана Франка каже:

*****) І. Франко. "Петрі і Добушук". - Львів 1876, ст. 312-313.

Надгудеомьской Окрути.

ВІСТІ З НТШ

Наукові доповіді

В останніх місяцях виголошено на наукових засіданнях окремих секцій і комісій такі доповіді:

Історична Секція: Дня 25 січня 1953 відбулося окреме урочисте засідання для відзначення роковин злих українських земель. Проф. д-р Матвій Стахів зачитав доповідь на тему: „Початки конституції Української Народної Республіки за влади Директорії“. Проф. д-р Микола Чубатий, як кол. член галицької делегації, поділявся своїми враженнями учасника акту злих 22 січня 1919 року. Проф. Стахів зазначив на вступі, що доба Директорії УНР виявляла різні ступні розвитку, які досягали різко відрізняються. Ці періоди розвинути до Директорії такі: 1) період громадянської війни (15 листопад 1918 до 14 грудня 1918); 2) період хитання між повною й обмеженою демократією (14 грудня 1918 до 28 січня 1919); період змагання до реалізації всенародної демократії з парламентарними принципами (від тимчасової конституції з 28 січня 1919 по 21 листопада 1920 на українській державній території і після того на еміграції).

З огляду на обмежений час доповіді займався тільки аналізом конституційних проблем першого періоду влади Директорії. У доповіді з'ясувалося, що проблема створення національних державних органів в хвилині проголошення повстання Директорії 15 листопада 1918, при чому підкреслено, що концепція Директорії УНР є зовсім інша від конституційного характеру Директорії.

ПРАЦЯ

Потребує кравчинь
до шиття спідничок. По ближчій інформації оголошуватиме до:

М. ТУМЧУК

15-31 GATES AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: NEgeman 3-2188

ПОТРІБНІ

ДО ПРАЦІ НА ФАРМІ
Чоловік і жінка літ 25-40
найкраще сикталці.

Зголошення листовою слати на адресу:

JULIAN STRUTYNSKY
R. D. 3,
POTTSTOWN, PA.

ВІСЛОВИ СПІВЧУТТЯ

Складаю до фондів Української Національної Ради 5 доларів, замість квітів на домогину бл. п. був. Голови УНРади І. ІВАНІЩОКО. Запрошую до такого самого чину всіх моїх друзів і знайомих, а зокрема особливо побратимів - добродушних. Гроші найкраще переказувати безпосередньо на таку адресу: Ukrainian Financial Committee, P. O. Box 95 Cooper Sta. New York 3, N. Y.

Я. Танцюра.

Іж. ІВАН ВОЛОДИМИР І ДАРІЯ ЛЮБОМИРА
з ШАВАЛІВ ТУРАНСЬКІ
повідомляють
що їхнє вінчання відбулося
дня 30. травня 1953
в церкві св. Івана в Нью-Йорку

UKRAINIAN SITCH, Inc.
506-508 — 18th Avenue, Newark, N. J.
ДУЖЕ ВАЖНІ ЗБОРИ
членів Українського Атлетичного Товариства
„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ“, Іж.

відбудуться:
в четвер, 4. червня 1953
в год. 8. вечорі.
Запрошуємо прийти всіх членів.
Володимир Вороник, секр.; Михайл Литвин, гол.

„БРОДИ-ЛЕВ“ — БРАТСТВО ДОПОМОГИ
УКРАЇНСЬКИМ ВОЄННИМ ІНВАЛІДАМ,
ВДОВАМ І СИРОТАМ В НЬО ЙОРКУ
подас до відома всім своїм членам, симпатикам і
прихильникам з громадянства метрополії Нью-Йорку, що

в суботу, 6. червня 1953 р.,
о 7-й год. вечора
на 1. поверсі „Кінофільмової Студії“ В. Авраменка
при 4. Сейнт Марк Плейс (між 2 і 3 Евею)

відбудуться:
ШИРШІ СХОДИНИ
ЗІ СЛІДУЮЧОЮ ПРОГРАМОЮ:
1) Підготовка ударної кампанії зборки в місяці липня Українському Воєнному Інвалідів. Реферуватиме голова Комісії Іж. Фонду проф. О. Сеницький.
2) Видання одиниць (на час зборки) „За Друзі Своє“. Реферуватиме голова Братства п. полк. Р. Долішський.
3) Різне — Проситесь приходити на означену пору.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ
НАУК У США
в неділю, 7-го червня 1953 р.
о 8-й год. веч., в приміщенні Українського Літературно-Мистецького Клубу (149 — 2 Евею, Нью-Йорк)

відбудуться:
РІЧНІ ЗБОРИ
членів УВАН у США та членів Фондуції УВАН у США на яких голова Управи професор М. Ветухів зробить доповідь про роботу УВАН у США за рік.
Просимо всіх членів УВАН у США та членів Фондуції УВАН у США і всіх прихильників української науки взяти участь у зборах.

ВАСИЛЬ ЦІЛЬНИК
(WILLIAM SELNICK)
подас до відома, що змінив адресу своєї
АДВОКАТСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ
на
135 BROADWAY, Room 1408, NEW YORK 6, N. Y.
Телефон: BArclay 7-9336
Домашня адреса:
175 East 3rd Street, New York 9, N. Y.
Телефон: GRamercy 3-3640

рїї французької республіки в Понт. Ковалева про нововідкритий рукопис Х стол. (20 грудня 1952) і проф. д-ра Костя Кисілевського про звук „л“ в архаїчних говорах (23 грудня 1952).

Питаннями транслітерації українських назв і прізвищ займався проф. Іван Вербицький. У висліді його доповіді на повшчу тему (28 лютого 1952) створено окрему комісію ід проводом проф. К. Кисілевського. Ця комісія увійшла в порозуміння з УВАН-ом і випрацювала засади транслітерації.

Математично-природничо-медична Секція. Дня 21 лютого 1953 виголосив д-р Осип Андрушків, професор УВУ, а тепер Сетон Гол Університету, доповідь з ділянки математики на тему: „Про степеневі ряди, яких частини суми мають корені в окресленому секторі комплексної площини“. Доповідач доказав, що коли корені частинних сум, почавши від певного індексу, всі поміщені між двома прямими, що перетинаються в початку координат в кутах, які менші від прямого, тоді степеневий ряд представляє інтегральну функцію не більше чим другого ряду. На прикладі було показано, що відворотна теорема не є правдива. Після доповіді відбувалися наукові дискусії.

Комісія Права. В рамках цієї Комісії доповідав проф. д-р М. Стахів дня 31 січня про конституцію УНР 1919 року.

Економічна Комісія. М-р Василь Стець поділявся на науковому засіданні 6 грудня 1952 вислідами своїх студій над місцевим господарством СССР.

Проф. д-р Микола Чирівський займався дня 7 лютого 1953 питаннями: „Чи корисно Америці торгувати з великопротірною російською економікою“.

Ред. Аркадій Трачук говорив 28 березня 1953 про сільсько-господарську політику німців на Україні в роках 1941-44.

Фізіологічна Секція. Тут заготовуємо доповідь проф. д-ра

Урочища Шевченківська Конференція

Дня 15 березня 1953 відбулася в Нью-Йорку, влаштувана спільно з УВАН-ом в ЗДА, урочища Шевченківська Конференція.

Несподівано й нагло відійшов у вічність наш Найдорожчий Муж, Батько й Дідусь, **ВАСИЛЬ РАТИЧ**, б. професор гімназії й семінарії в Рогатині й Вайроті.

Було це важким і болючим ударом для мене й цілої родини. У нашому великому горю ми знамали ширше сердивоче спочуття та моральній й матеріальній підтримці від наших Дорогих Рідних, Приятелів, Сусідів і Знайомих. Тому почуваємося до обов'язку зложити їм нашу щирі подяку.

В першу чергу дякуємо Сусідам, що поспішили на поміч в перший хвилину випадку, живому ще моєму Мужеві, а саме: ВП. П. Балаху, Дорогим Односельцям Микитам, Богданам і Михайлам Слободанам, Д-ром Макотичем з Нью-Бронксом.

З особливою вдячністю зазначимо щирі віддані нашої Дорогого Отця Пароха В. Тачака, що поспішив з душепасторою опікою, ухилив останньої прислуги, відправив Парастас в каплиці, в послужіння ОО. В. Михайлова й Нагаєвського, проводив у похороні, панакхид та Службі Божій.

Глибоко зворушили нас спочутливі проповіді ОО. Тачака, Нагаєвського, промови на цвинтарі ВП. ПП. К. Кисілевського від УСС-ів, С. Дембицького від Відділу УКК, В. Вишваного від б. учнів.

Дякуємо за поміч, організування гарного похоронного супроводу, за виказання та поради ВП. П. С. Дембицького.

За участь та висловлені нами спочуття складаємо подяку всім учасникам похорону, зокрема нашим Дорогим Родним, Братцям Дарію, Братцям Богданом, Ярославом, Олександром, Євгенієм, Ратичам, що прибули з дальших місцевин, ПП. Конохам, Лещковим і Ф. Цареві, Дорогим Приятелям: Ю. Цурковським, А.К. Ю. Р. Кисілевським, Ткачам, Остап'яном, Лазаром, Луцевим, Бонисим, Недільським, Вербином, Павлисином, Огородніком, Чужаковим, Сениоті (особливо за гарне відчитання Апостола); Дорогим Односельцям: ПП. Варчаків, Крушнінові, Демчишину.

Дякуємо Хорові, організованому ПП. Іж. Грабовичем та Ощупляком; УСС-ам, очолюваним П. Отаманом Н. Гринком, Платоном, Ученим Покійного, Таборовим з Вайроту, Громадянам Нью-Бронксом, Нью-Йорку, Філадельфії й околиць. Складаємо щирі подяку за численні вислови спочуття усю й пильно, особливо П. Мельникові, що на своїй радіовидній прийняв згадку Покійному та організував автобусову службу з Нью-Йорку.

Рівнож дякуємо Сусідам та Приятелям за чудові квіти та 30 вінків, як також Жертводавцям, що зложили свої датки на вихорих студентів в Європі, замість квітів на свічку могили.

Нехай Всемогучий Господь Бог винагородить усіх своєю щедрою рукою!

Анна Ратич, дружина; сини: Любомир, Олег, Ростислав; синава: Анна; внучка: Даруся.

УВАГА! ГРОМАДЯНИ!
DUNLEY HAT SHOP
14 Saint Mark's Place
NEW YORK, N. Y.

мас на складі **НОВІ КАПЕЛЮХИ** по найнижчій ціні, — соломики, від \$1.95, вгору та з напями.

Дальше пригадуємо, що маємо відділ **МУЖЕСЬКОЇ ГАЛАНТЕРІЇ**, а саме: першої якості сорочки, з короткими рукавами, знаної марки: „JAYSON“ від \$1.35 вгору та до щевиків. — Просимо зайти і переконатися про якість матерії та низьку фабрич. ціну! Говоримо по українськи.

Слухайте наші оголошення по радіо-програми п. Меліника кожної неділі між 7-8 год. рано на хвилях 1480, (станція WHOM).

Отворено щоденно до 8:30 веч., в п'ятницю і суботу до 10:00.

DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE, NEW YORK CITY
(Іст 8. вул., Between 2nd & 3rd Avenues)

ТАРЗАН, ч. 3080. Для згадки.

„THAT IS MA-AMU“ KROOG POINTED OUT. „VERY OLD SCOROPLE-GOR WHEN FEAST DAY COME KING TOOM SACRIFICE WALTO-PAY WHITE PRISONER TO MA-AMU. MAYBE TAKZAN, TOO.“

„ALL PRISONERS FOR SACRIFICE TO MA-AMU. KROOG WENT ON. „KEPT IN CAVE UNDER PALACE TILL FEAST DAY. OTHER PRISONERS WORK IN QUARRIES.“

„Це Ма-аму“, вказував Круг. Дуже старий крокодил-бог. Коли зближається день празника, король Тум жертвує валто-пая, білого невільника, Ма-амові. Може також і Тарзана.“

„Всі невільники для жертви Ма-амові“, продовжував, „перебувають в печері під па-лацом аж до дня празника. Інші невільники працюють у каменоломі“.

лацом аж до дня празника. Інші невільники працюють у каменоломі“.

лацом аж до дня празника. Інші невільники працюють у каменоломі“.

лацом аж до дня празника. Інші невільники працюють у каменоломі“.

лацом аж до дня празника. Інші невільники працюють у каменоломі“.

лацом аж до дня празника. Інші невільники працюють у каменоломі“.

лацом аж до дня празника. Інші невільники працюють у каменоломі“.

лацом аж до дня празника. Інші невільники працюють у каменоломі“.

лацом аж до дня празника. Інші невільники працюють у каменоломі“.

лацом аж до дня празника. Інші невільники працюють у каменоломі“.

лацом аж до дня празника. Інші невільники працюють у каменоломі“.

лацом аж до дня празника. Інші невільники працюють у каменоломі“.

ВСЯЧИНА

ПРЕЗИДЕНТ АЙЗЕНГАВЕР
ВІСНАВСЯ В ПАМ'ЯТНИК
П'ЯТИРІЧНОЇ ДОНЬКИ
ШЕРЛІ ТЕМПІ

П'ятирічна донька славного коліс артистки Шерлі Темпл прибула до Вілого Дому з своїм батьком, командором Чарлзом А. Влеком і матір'ю та просила президента Айзенгавера, щоб він вписався до її пам'ятника, який вона приготувала для одиорічного свого брата Чарлаза. Президент сповнив її прохання та обіцяв вислати їй свою фотографію із власноручним підписом. Командор Влек зложив 10-хвилинну візиту президентові, бо мала Сузанна „конечно“ хотіла мати в своїй книжці підпис президента.

Дім Української Культури
Дня 30 квітня 1953 відбулася в канцелярії адвоката І. Роберта в Брукліні передача чеку на 5 тисяч доларів — запису бл. п. Семена Угорчака на Дім Української Культури. Роботи над перебудовою дому мають бути закінчені перед серпнем ц. р. На покриття коштів перебудови бракує ще понад 10 тисяч доларів.

Дальші жертви на Дім Української Культури
В останніх місяцях вплинули на Дім Української Культури такі дальші пожертви: 257.28 дол. — збірка на Шевченківському концерті в Шікаго.

226 дол. — збірка на бенкеті в честь проф. д-ра Р. Смалі Стоцького в Шікаго.

По 100 дол.: Носиф Волк, Тромбул, Конн., д-р Василь Стефурак, Шікаго, Іван Дужанський, Шікаго, о. Петро Полятиш, Дансон, Па., проф. д-р Роман Смалі Стоцький, Милвокі (вдруге), Комітет Жіночих Організацій в Нью-Йорку, д-р Роман Осінчук, Нью-Йорк, (вдруге), д-р Лука Міншуга, Джерзі Сіті. Об'єднаний Комітет Українських Організацій з Нью-Йорку (з доходу з Шевченківського концерту).

По 50 дол.: о. Олександр Стеранка, Бофало, д-р Борис Філіппа, Толідо, Огайо (давніше вже жертвував 200 дол.), д-р Тома Ланічак, Шікаго.

По 40 дол.: д-р Любомир Биліс, Вінгтамтон, Н. Й.

По 30 дол.: д-р Юрій Федінський, Нью-Йорк.

По 25 дол.: д-р П. Гладкий, Шікаго, д-р М. Грушка, Лапі, Міш.; д-р Т. Олесюк, Тексас, Студентська громада в Нью-Йорку (з доходу з вечерини).

По 20 дол.: д-р А. Жуковський, Півн. Дакота, о. В. Довгович, Елмйр Гейте, І. Станішчій, Клівленд, П. Дзидзан, Шікаго.

По 15 дол.: д-р О. Чапельська, Огайо.

По 10 дол.: Ст. Ермолоч, Миллал, Н. Дж., д-р Р. Керницький, Лонг Айленд, д-р Р. Лисак, Нью-Йорк, д-р Е.

ДОВРІ ВІСТІ ПРО АСТМУ
Чи АСТМА це добрі вісті? Ні! Однак сповіщають, що лік знайшли як ПЕННІЛ-PENNYL, дає швидко, чудову згадку для терпеливих від астми. Востки кажуть, що астматичні атаки сисують в груди, кашлю відчувлюється й важкого відлиху можна застопорити за допомогою однієї помітної медичної. Багато осіб, що П. заживають, були давніше безпомічні в часі відчувлюваних нападів, а тепер радісно проголосують, що вони зазнають полекти після зажиття кількох доз.

Лікши ви теж мучитеся від нападів, астми, астматичного кашлю і відчувлювання, зажитте лікстий ПЕННІЛ. Можете дістати його по спеціальній ціні, коли виплате одні випрок до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 34, Peckskill, New York.

Знайти виплати вам від тридцяти п'яти центів до \$5.00, а це знизка \$1.00 на правильній ціні. Не треба посплати грошей, а заплатити просто листомовою при доставі. Однак зробить це негайно, бо припас обмежений для спеціальної ціни.

Іж: _____
Адреса: _____
Місто: _____ Окрей: _____

Горем прибіта
Родина
ПЕТРИКІВ та КОСТИШИНІХ.

Днями сумно відіткну, що дня 32-го квітня 1953 року в Пассайку, Н. Дж., упокоївся в Бозі, знаменитий Найсвітлішим Тайнама наш Найдорожчий Батько **ВОЛОДИМИР ПЕТРИК**, народжений 17-го серпня 1885 року в Доброворі, пов. Камінька Струмиліва, Західна Україна.

Похорон відбувся в суботу, 25-го квітня 1953 року з похоронного заведення Е. Вакеманського до Церкви св. Николія, а відтак на кладовище св. Михайла в Льюділ, Н. Дж. Родина бл. п. Володимира щиро дякує Всеч. о. пароху В. Віллісському, Всеч. о. Л. Янкісевичеві, Челеам С. У. М. А. — Осередок в Пассайку, Н. Дж., усім Приятелям, Знайомих, які прибули віддати останню прислугу Покійному.

Дякує рівнож за офіруючи Служби Божі, вінки, квіти та вислови співчуття.

Горем прибіта
Родина
ПЕТРИКІВ та КОСТИШИНІХ.

Днями сумно відіткну, що дня 32-го квітня 1953 року в Пассайку, Н. Дж., упокоївся в Бозі, знаменитий Найсвітлішим Тайнама наш Найдорожчий Батько **ВОЛОДИМИР ПЕТРИК**, народжений 17-го серпня 1885 року в Доброворі, пов. Камінька Струмиліва, Західна Україна.

Похорон відбувся в суботу, 25-го квітня 1953 року з похоронного заведення Е. Вакеманського до Церкви св. Николія, а відтак на кладовище св. Михайла в Льюділ, Н. Дж. Родина бл. п. Володимира щиро дякує Всеч. о. пароху В. Віллісському, Всеч. о. Л. Янкісевичеві, Челеам С. У. М. А. — Осередок в Пассайку, Н. Дж., усім Приятелям, Знайомих, які прибули віддати останню прислугу Покійному.

Дякує рівнож за офіруючи Служби Божі, вінки, квіти та вислови співчуття.

Горем прибіта
Родина
ПЕТРИКІВ та КОСТИШИНІХ.

Днями сумно відіткну, що дня 32-го квітня 1953 року в Пассайку, Н. Дж., упокоївся в Бозі, знаменитий Найсвітлішим Тайнама наш Найдорожчий Батько **ВОЛОДИМИР ПЕТРИК**, народжений 17-го серпня 1885 року в Доброворі, пов. Камінька Струмиліва, Західна Україна.

Похорон відбувся в суботу, 25-го квітня 1953 року з похоронного заведення Е. Вакеманського до Церкви св. Николія, а відтак на кладовище св. Михайла в Льюділ, Н. Дж. Родина бл. п. Володимира щиро дякує Всеч. о. пароху В. Віллісському, Всеч. о. Л. Янкісевичеві, Челеам С. У. М. А. — Осередок в Пассайку, Н. Дж., усім Приятелям, Знайомих, які прибули віддати останню прислугу Покійному.

Дякує рівнож за офіруючи Служби Божі, вінки, квіти та вислови співчуття.

Горем прибіта
Родина
ПЕТРИКІВ та КОСТИШИНІХ.

Днями сумно відіткну, що дня 32-го квітня 1953 року в Пассайку, Н. Дж., упокоївся в Бозі, знаменитий Найсвітлішим Тайнама наш Найдорожчий Батько **ВОЛОДИМИР ПЕТРИК**, народжений 17-го серпня 1885 року в Доброворі, пов. Камінька Струмиліва, Західна Україна.

Похорон відбувся в суботу, 25-го квітня 1953 року з похоронного заведення Е. Вакеманського до Церкви св. Николія, а відтак на кладовище св. Михайла в Льюділ, Н. Дж. Родина бл. п. Володимира щиро дякує Всеч. о. пароху В. Віллісському, Всеч. о. Л. Янкісевичеві, Челеам С. У. М. А. — Осередок в Пассайку, Н. Дж., усім Приятелям, Знайомих, які прибули віддати останню прислугу Покійному.

Дякує рівнож за офіруючи Служби Божі, вінки, квіти та вислови співчуття.

Горем прибіта
Родина
ПЕТРИКІВ та КОСТИШИНІХ.

Днями сумно відіткну, що дня 32-го квітня 1953 року в Пассайку, Н. Дж., упокоївся в Бозі, знаменитий Найсвітлішим Тайнама наш Найдорожчий Батько **ВОЛОДИМИР ПЕТРИК**, народжений 17-го серпня 1885 року в Доброворі, пов. Камінька Струмиліва, Західна Україна.

Похорон відбувся в суботу, 25-го квітня 1953 року з похоронного заведення Е. Вакеманського до Церкви св. Николія, а відтак на кладовище св. Михайла в Льюділ, Н. Дж. Родина бл. п. Володимира щиро дякує Всеч. о. пароху В. Віллісському, Всеч. о. Л. Янкісевичеві, Челеам С. У. М. А. — Осередок в Пассайку, Н. Дж., усім Приятелям, Знайомих, які прибули віддати останню прислугу Покійному.

Дякує рівнож за офіруючи Служби Божі, вінки, квіти та вислови співчуття.

Горем прибіта
Родина
ПЕТРИКІВ та КОСТИШИНІХ.

Днями сумно відіткну, що дня 32-го квітня 1953 року в Пассайку, Н. Дж., упокоївся в Бозі, знаменитий Найсвітлішим Тайнама наш Найдорожчий Батько **ВОЛОДИМИР ПЕТРИК**, народжений 17-го серпня 1885 року в Доброворі, пов. Камінька Струмиліва, Західна Україна.

Похорон відбувся в суботу, 25-го квітня 1953 року з похоронного заведення Е. Вакеманського до Церкви св. Николія, а відтак на кладовище св. Михайла в Льюділ, Н. Дж. Родина бл. п. Володимира щиро дякує Всеч. о. пароху В. Віллісському, Всеч. о. Л. Янкісевичеві, Челеам С. У. М. А. — Осередок в Пассайку, Н. Дж., усім Приятелям, Знайомих, які прибули віддати останню прислугу Покійному.

Дякує рівнож за офіруючи Служби Божі, вінки, квіти та вислови співчуття.

Горем прибіта
Родина
ПЕТРИКІВ та КОСТИШИНІХ.

Днями сумно відіткну, що дня 32-го квітня 1953 року в Пассайку, Н. Дж., упокоївся в Бозі, знаменитий Найсвітлішим Тайнама наш Найдорожчий Батько **ВОЛОДИМИР ПЕТРИК**, народжений 17-го серпня 1885 року в Доброворі, пов. Камінька Струмиліва, Західна Україна.

Похорон відбувся в суботу, 25-го квітня 1953 року з похоронного заведення Е. Вакеманського до Церкви св. Николія, а відтак на кладовище св. Михайла в Льюділ, Н. Дж. Родина бл. п. Володимира щиро дякує Всеч. о. пароху В. Віллісському, Всеч. о. Л. Янкісевичеві, Челеам С. У. М. А. — Осередок в Пассайку, Н. Дж., усім Приятелям, Знайомих, які прибули віддати останню прислугу Покійному.

Дякує рівнож за офіруючи Служби Божі, вінки, квіти та вислови співчуття.

Горем прибіта
Родина
ПЕТРИКІВ та КОСТИШИНІХ.

ПРЕЗИДЕНТ АЙЗЕНГАВЕР
ВІСНАВСЯ В ПАМ'ЯТНИК